

ЗДРАВКО ПОПОВ
ЗАПИСКИ ОТ ХОТЕЛ
„ГЪЛЛИВЕР“

chitanka.info

I

Историческата наука и до ден днешен вдига рамене по въпроса за битовата категория „хотели“. Грамади летописи бяха преобърнати, купища стари паметници бяха педантично изследвани.

Уви!

Резултатите оставаха неумолимо в полза на куриоза, че древните хора са били чужди на хотелиерството въобще. Те са предпочитали да влагат инвестициите си в градеж на пирамиди, зикурати и крепостни стени, в лабиринти, амфитеатри и колизеуми, в храмове, дворци и висящи градини. Не и в градеж на хотели.

Най-сетне, на специалния международен симпозиум по въпроса, ученият Антон Пантов нарече „мистика“ всякакви хипотези за наличието на хотелиерство в древността. Хотелът, като обслужващ институт от световен мащаб, не е съществувал — по удивително простата причина, че никому не е бил нужен. В подкрепа на тезата си Пантов приведе и ред съответни доводи.

Далечните наши прадеди не са заседавали по никакви световни, републикански и окръжни форуми, симпозиуми, конференции и прочие.

Когато е отивал на гости някому в чуждо селище (владение, държава, царство), древният човек е бил просто гост — в най-първобитния смисъл на понятието.

Хората от първобитно-общинния, робовладелческият и феодалният строй, а и много по-късно, не са познавали командировката като учреденческо-туристическа потребност. (Виж „Българи от старо време“ и направи изводи: кой кого и къде би могъл да командирова)

Участниците в спортни състезания, олимпиади и спартакиади са отсядали, в зависимост от положението си в дворци, частни домове, частни дворове, импровизирани места.

Търговски организации с трицифрен персонал, кръстосващ със и без пряка работа кълбото, отсъствуват и по книжката на Жюл Верн.

Странствуващи рицари, актьори, знахари, астролози, алхимици и магове нощем са намирали убежище кой където и както сполучи, в зависимост от личните си качества: хитрост, убедителност, обаяние, респект, арогантност, дебелоочие. И прочие.

Интересно, войската пък въобще никога не е спала по хотели — и праисторическата, и историческата, и днешната.

След това начало Антон Пантов проследи градацията от наивните хорско-животински убежища преди (наречени „ханове“) до суперхотела от съвременен тип. Що се отнася до нещата у нас, ученият изтъкна, че суперхотелът е придобивка на последните две десетилетия. Между предпоставките той спомена магнетизма на българското Черноморие и несравнимия чар на българското лято. „Имаше времена — отбеляза по този повод Пантов, — когато на лятото у нас се гледаше като на чисто жетварски сезон. Това бе дори някак обидно за българина. Болеше... Днес българинът е горд: колко страни имат курортни комплекси като неговите сега? Шумът на морето безпокои духовете даже по Видинско и Трънско; жътвата стана нещо скучно.“

II

Хотел: място, където покривът е общ, а възгледите, настроенията и възжеланията под него — съвсем частни.

В този аспект това е нещо антитезно на заседателна зала.

Туристи, журналисти и гостуващи артисти.

Футболисти и империалисти.

Делегати, дипломати, хора на перото и хора от хорото.

Още триста вида индивида.

В стая 305 се играе на покер, в 306 се молят на Буда, в 307 се целуват.

В 308 от хъркането глобусът пада.

В 309 треньорът инструктира кой и как утре ще бъде ритнат.

В 310 се пише репортаж върху бедственото положение в България.

В 311 един дахомеец сънува бели мечки, понеже парното не работи.

А то не работи, защото е август.

Динамиката преди всичко е във фоайето: триизмерно пространство в стъкло, алуминий, мрамор, махагон и гипс, с движение в тридесет посоки. По-цветна навалица не може да се получи в Хонконгски пейзаж. Симфоници от Дрезден, бизнесмени от Детройт, корабоприетажатели от Токио, йоги от Калкута, джазмени от Краков, механизатори от Силистра, аферисти от Истанбул, протестанти от Скандинавия, фолклористи от Шумадия, специалисти (с двойна мисия) от Мюнхен.

Монолози, диалози, усмивки, цветя, сълзи, поклони, плесници.

Най-интересно все пак е на мястото, където гостите се приемат. То се нарича „рецепция“ или „ресепция“ според правописните речници, валидни са и двата варианта. Както да е; около ограденото място на рецепцията стои многолюдна, многоцветна и многотемпераментна тълпа. Тя обяснява, настоява, скандира,

протестира, негодува, флиртува и псува на двадесет и осем езика и наречия.

Лицето, което дължи да даде ответ на всички тези тежнения, се нарича „администратор“. (Този път чуждицата е прикачена съвсем с бели конци, но затова пък — съвсем непробиваемо). Администраторът дава ответ на всичко, с професионална любезност и такт. Той вживяно разяснява и връща един другар от делата, за да впише в графата „семеино положение“ не „многобройно“, което не представлява интерес за хотела, а „женен“ или „неженен“.

Следващият няма общо със селата, а с едно особено животно, което мъкне със себе си от Нова Зеландия. Освен това, той не е другар, а мистър. Администраторът драматично пояснява, че в хотела не е много типично да нощуват жребци, дори ако са така мили, като това животинче тук. Господинът се задушавя от възмущение, но овладява началния си апломб и уточнява, че Боби не е кон, а куче, с чиято уникална порода се гордее по всички континенти. Той представя паспорта на животното, където действително, (на четири езика) пише, че то си е именно куче. Администраторът се извинява (на същите четири езика), припомня на госта особеностите по кучешките въпроси и дава съгласието си, при условие че животното е кротко. Последното без друго е олицетворение на смирение и въздържаност, дори е явно безучастно към всичко наоколо, докато следващият клиент от тълпата не затиска двата му предни крака с куфара си. В този миг Боби се разделя със своята индиферентност, но при все това не изменя на аристократичния си нрав; той просто сваля шлиферния джоб на един съвсем необвързан в епизода скептик с най-принципната физиономия в света. Това, което се получава, уви, най-малко е възможно да бъде предадено с думи.

Или, ако все пак е възможно, то ще е по силите може би на някой Джером К. Джером и в никакъв случай — по силите на сегашния повествовател.

В края на краищата Боби и господарят му са регистрирани. Към куфара на последния секундално се втурват двамата портиери. Момчето-пиколо, фактическият, специално назначен за пренасяне на куфари кадър, тъжно преглъща отстрани. Разбира се, на него ще оставят багажа на груповите туристи, за който никой не дава бакшиш... Затова пък сега става нещо любопитно. Двата му

рутинирани колеги се навеждат тъй едновременно към дръжката на куфара, че халосват главите си една о друга в чуден синхрон. Толкова съвършено, че двете сини фуражки отлитат на съвсем еднакво разстояние встрани. Симетрията се погубва в мига, когато единият от двамата удивително сполучливо улучва колегата си по кокалчето на крака, запазвайки същевременно най-приятелската усмивка на лицето си. Веднага става ясно, че и другият не е някакъв аматьор: той отговаря с добре разчетен лакътен удар в корпуса, с израз на най-неподправена човешка топлина. Самият краен резултат обаче остава скрит. Дръжката на куфара е уловена съвместно и тази вещ отлита нагоре по стълбището, асистирана от двамата портиери, със скорост шест стъпала в секунда.

От двата асансьора не се наблюдава нито един. От четвърт час мястото пред вратите е обхванато от някакъв човекомастодонт, чиито три измерения, поне на пръв поглед, представляват горе-долу едно и също нещо. Човекомастодонтът държи в ръце двата си куфара с кръвосмразяващ обем, в анфас към асансьорите и дявол знае защо не се сеца да ги остави на пода, докато чака.

Впрочем, за това после.

Засега пиколото прибира от пода фуражките на колегите си и ги оставя при администратора. Последният няма никакво време за тези неща; тъкмо сега отново е дошъл онзи с адресната карта. Този път смущава графата „с каква цел е пристигнал“, която другарят от селата е попълнил „с доблестна“. Администраторът не се съмнява в такова откровение, но не е съгласен с традицията. Картата повторно е върната при масата за писане, където „добрестната“ цел е коригирана „с кооперативна“.

III

В съседство с администратора има телефонен номератор с телефонистка. Ако е логично да се мисли, че администраторът професионално е застрашен от неврастения, колежката му на телефона пък перманентно е под угрозата да развие тикове. Напрежението при номератора е трифазно...

Разбира се, става въпрос за неотложни потребности. От 201 се интересуват защо в стаята няма нощно гърне. Телефонистката търпеливо обяснява, че хотелът е „екстрен“ и като тъй помещенията за спане не са съоръжени с гърнета. Нито с нощни, нито с дневни. За тези нужди има тоалетни, към всяка стая. „Моля?... Как тъй «откъде се влиза»? Влиза се през вратата, която е в антрето! Не, не е вход за друга стая, а точно вход за това, което търсите... Рапони...“ (Последното, след издърпване на кабела.)

От 202 негодуванието е направо вулканическо. Мотиви: „уместно ли е, по начало, в хотела да се приемат за нощуване хора-булдозери, които след малко ще съборят етаж с хъркането си. И ако все пак е уместно, нека им бере грижата администрацията, като ги оборудва своевременно с някакви намордници. Със заглушители...“

От 203 актрисата Аида Пеева-Пшепщчинска моли да бъде информирана дали утре в девет без четвърт няма да вали дъжд, понеже би желала да излезе с ламето си.

Интереси има и върху по-свободни проблеми. От 204 нечий глас любопитствува, в една малко особена мелодика, кога по тези места пристигат първите щъркели. Телефонистката се разтреперва в моментно недоумение и сричково отвърща, че по личните й наблюдения това става обикновено напролет. Гласът благодари в седем-осем варианта, но тъй или иначе, пита дали има възможност за по-конкретна информация. Това вече мирише на гнило... Телефонистката е на прага да отговори, че не е издавала щъркология, но изведнъж се досеща, че въпросният глас никак не е нечий, а е гласът на един много, много отговорен другар: толкова отговорен, че

— бррр! — всичко останало наоколо изглежда смешно безотговорно. Тогава тя отговаря на пресечки, че всъщност щъркелите идват през март; според нея, таза става на 5-и или 6-и — в зависимост от това дали годината е високосна — към осем часа сутринта. Особеният глас благодари в осем-девет варианта и затваря слушалката. Телефонистката избърсва потта от челото си с въздишка на облекчение и с усмивка на обновление. След миг в погледа ѝ застива смъртното раздвоение: дали пък особеностите в този мил глас не са били чисти мискетови, или маврудови...

И решава, че са били.

IV

Часът е 21.

На рецепцията се появява табела, че леглата са привършени.

Във фойето все пак поутихва. Пейзажът съдържа значително по-малко неща. При все това, не може да се каже, че е станало по-тягостно... Сменена е само гамата. Някакъв съвсем безцветен тип все по-осезаемо заплашва да се превърне в кошмар № 1 за обстановката въобще. Той е на крачка срещу администратора, от другата страна на преградата. Нищо и никаквият тип не настоява, не протестира, не роптае, не бърза. Той е с съсредоточен в нещо като запалка, което от тридесет минути насам щрака, без да произведе искра. Тенекия от такъв модел може да повреди нервите и на атрофирал носорог.

Администраторът не е нито атрофирал, нито носорог. Той е служител с нервна система от най-човешка направа, за която такова щракане е абсолютна инквизиция. Погледнато оттук, следващата му постъпка е равнозначна на чудо. Той намира някакъв кибрит и поднася запалена клечка към отсрещния. Последният е изненадан и видимо затрогнат, но стеснително отвръща, че всъщност не е никакъв пушач. Той ей така...

Така или иначе, нищо и никаквият тип не помръдва и на инч от мястото си. Той си поема въздух, за да попита най-сетне онова, което го е тревожело, без съмнение, през цялото време:

— Извинете, това тук нали е хотел?

Администраторът прави такова движение с главата, като да е надникнал в бъчва с амоняк. След миг го възстановява професионалният рефлекс „в хотела е възможно всичко“ и той отговаря:

— Е, разбира се, че е хотел; нима може да бъде взето за оранжерия...

Уви, вече всичко е свършено. За администратора, започнал веднъж диалога, сега няма никакви шансове. Типът е неумолим:

— Прав сте, не може. Това е многоетажна сграда... Колко са етажите, моля?

— Тринадесет.

— Охо!... Има си асансьор, навярно?

— Естествено, това са толкова етажи...

— Толкова етажи... Прав сте. А колко са точно?

— Нали отговорих вече: тринадесет!

— Ясно... Освен това, казахте, че си има и асансьор...

— Да, два асансьора.

— Два, разбирам. Все пак, ако човек пожелае, може да използва стълбата, нали така?

— Така.

— Хм, лично аз предпочитам асансьора.

— Много добре.

— Но, разбира се, когато става въпрос за първия етаж...

— Сещам се! Предпочитате стълбата! Нали така!...

Последното е малък експлозив на администратора, чийто поглед безпомощно търси нещо из пространството, за да попадне в края на краищата на книгата „за впечатления“, върху специална поставка на стената. Нова редакция на бившето понятие „книга за похвали и оплаквания“.

— Точно така! — отговаря междувременно типът.

— Кое е точно така? — трепва администраторът. — И най-сетне, ще бъдете ли любезен да уточните какво, всъщност ви води насам!

Нищо и никаквият тип действително е воден от нещо насам. Дори повече. Долавя се такъв момент, който говори, че цялото му досегашно боксуване е начало на твърде ловко замислен план — със съвършено конкретна крайна цел...

— Знаете ли, аз и друг път съм нощувал в хотела ви. Обикновено на първия етаж, защото имам задух.

По лицето на администратора преминава отсенък на нещо като злорадство.

— Великолепно. Сега обаче е зает и последният.

Нищо и никаквият тип е повлиян от отговора колкото фикуса в ъгъла. Той не произнася нищо, но за сметка на това бръква в джоба си и отново изважда запалката. Администраторът инстинктивно усеща какво значи това и ужасното вече намира израз в погледа му.

Междувременно човекомастодонтът е все тъй с куфарите в ръце, при асансьорите. След двучасово очакване у него нещо трепва. Той извърща кубичния си силует към администратора:

— Извинете ме, в колко часа тръгва асансьорът за осми етаж?

— Вижте какво. Ние не сме поставени, за да ни подмята всеки, на когото му хрумне! Съжалявам, разписание за асансьорите нямаме; вие от Марс идете изглежда...

Разбира се, този отговор е нещо, което човекът с куфарите най-малко заслужава. За щастие, последният е и добродушен като мастодонт, защото отвърща дори смутено:

— Не, аз ида от Горна Баня. Но щом трябва да се чака...

Той отново се обръща към асансьорите си.

— Искате да кажете, първи етаж е зает, така ли? — кротко се интересува човекът със запалката.

Погледът на администратора става страшен. (По Юго).

— Казах, че е зает и последният етаж!

— Ясно. Значи, първият и последният са заети... Е нищо, не съм толкова придиричлив. Може пък и на втория етаж.

— Не! От първия до последния етаж всичко е запълнено! От само себе си се разбира, че е зает и втори етаж!

Човекът със запалка осъществява Частична пауза.

— Всъщност, да... Излиза, че е така. Хм. А на трети етаж, моля?

Гласът на администратора придобива някакъв съвсем нетипичен дискант.

— Ей, драги... Съвсем ясно казах, че свободни стаи няма!

— Ето, виждате ли? Знаех си аз, че не сме се разбрали. Че аз не търся стаи! Аз търся легло само някакво. Ако ще и на покрива да е, не съм капризен като онзи там, шахматиста. Американеца, де.

Погледът на администратора става поглед на епилептик. (Без Юго.)

— Покривът го пазим само за сомнамбули! Ясно ли е!...

— Ясно е; струва ми се, че се разбираме с вас... Все пак, какъв малшанс. Ако е за работа, то аз си имам книжка за сомнамбул, но, хайде де, не я нося! Но за себе си вие сте напълно прав; моля ви се. Не ви упреквам е нищо. В края на краищата, ще дремна на ей онова канапе там, в ъгъла, и това ще е...

Администраторът чувствава, че започва да олеква във въздуха.

— Къде ще легнете??? Че това е представителен хотел тук! Така ли, мислите си, може да се спи във фойето, където цяла нощ има движение!...

Човекът със запалка попада в минутен размисъл.

— Движение ли казахте? Всъщност, идеята ви не е лоша, бих могъл да се поразходя. Хем няма опасност да се успя сутринта. Ето, така: от вас — до асансьора, от асансьора — до вас, от вас — до асансьора... Все ще изкарам до сутринта.

— Вижте какво... Аз няма да изкарам. Ще ми се завие свят на втория тур!

— О, това не може да бъде! Наистина ли ви се завива свят само от две завъртания? Кой знае пък на третото какво ще стане...

Администраторът улавя е ръце главата, извърта се, за да седне за минутка на стола, въпреки изричната директорска забрана, и погледът му попада върху часовника зад гърба му. В този момент по лицето му се появява болна усмивка: след двадесет минути пристига колежката, която ще поеме смяната... Куриозно е: понякога човек забравя за щастieto, но тогава пък излиза, че то не е забравило човека! Администраторът ще издържи двадесет минути това говедо със запалката, а след това да го издържа който иска! Двадесет минути той може да бъде дори любезен... Всъщност, деветнадесет минути. Сега на администратора е леко, съвсем леко, безотговорно леко.

— Да, има хора, които не понасят световъртеж, но, добре, добре... В такъв случай, няма да се разхождам. Ще постоя тук при вас — ей така, прав — и ще ви гледам как работите. Ще си правим компания. Като си приказваме за това-онова, все ще избутаме една нощ... Вие откога сте на тази работа тук?

— От средата на тринадесети век.

— А, стар служител, значи... Някои пък не ги свърта на едно място повече от два месеца...

— Бих споделил с вас, че мен ме свърта.

Нищо и никаквият тип, изглежда, долавя промяната в резултатите си и за минутка млъква в неясен размисъл. Последната атака действително е нещо отчаяно:

— Може би е любопитство, но лично вие обичате ли естрадата?

— Не, не. Категорично. От мъничък си обичам бой с бикове.

— Интересно е... Но ако питате мен, не бих предпочитал. Слушали ли сте, казват, че биковете се обучавали доста дълго. Не мога да разбера какво толкова пък ги обучават.

— Четат им лекции, разбира се.

— Какви точно ако сте осведомен?

— По теория на сенояденето, най-вече.

Десет минути. Администраторът става все по-пролетно възторжен. Фиаското на този със запалката е вече почти факт...

— Хм. Лично аз пък се храня без много теории. С тази бележка, че отбягвам да закузвам сутрин. Вие закузвате ли?

— Да. Талашит паниран, обикновено.

— Паниран... А вечер, моля?

— Вечер ям досадник с картофи! По лекарско предписание! Ура! Ужасно съжалявам, че трябва да прекъснем — колежката ми пристига! Нали не ми се сърдите особено? Ако ви е приятно, бихте могли да продължите с нея, тя също обича да си приказва с някого. Цяла нощ!

V

Часът е 22:30.

На рецепцията е момичето-администраторка. На лявата си буза то държи кърпа, понеже е дошло на работа със зъбобол. Нощната смяна в хотела е осем часа и момичето разсъждава именно върху това.

Движението във фоайето отново е усилено, най-вече в посока от и към ресторанта вляво.

Човекомастодонтът чака асансьора, с куфарите си в ръце.

На един от фотьойлите е кръстосал крака чернокос като Танатос господин, с розови лачени обувки. Профилът му съдържа нещо колкото ехидно, толкова и южноамерикански сладникаво. Само че това са външните възприятия. Иначе господинът не е никакъв южноамериканец, а си е европейски журналист, дори в момента зает с вестник. Удивителното е, че този вестник е наш, а най-удивителното е, че господинът се справя достатъчно добре с текста — макар и, разбира се, малко хумористично. Той чете гласно на съпругата си, независимо че тя е заета с друго и въобще не откликва на вниманието му. Всъщност, господинът като че малко се нуждае от такова нещо. Всичко у него издава отлично разположение на духа. И може би един съвсем детски натюрел — ако се съди по това колко възторжено приема писаното, прекъсвайки горе-долу на всеки ред, за да поеме въздух от въодушевлението. Чуждият акцент и лулата на господина прибавят някакъв мефистофелски аромат на момента. Така, той всмуква от съвсем празната си лула, изпуска нещо, което иначе би било дим, а сега е просто въздух, и се заема с нов пасаж:

„Вчерашното слънчево утро донесе една любопитна радост не стоти... ците малки посетители на Зоологическата градина...“

Господинът сваля вестника на коленете си и ритва във въздуха от удоволствие:

— Хо-хо! Хо-хо... Много хубаво, много хубаво! Радост на малки посетители!...

„Точно в десет часа тук се роди сло... нчето Радж, с тегло 105 килограма...“

Господинът е извън себе си:

— Хо-хо! Хо-хо!... Това пак хубаво! Това още много хубаво...

„Въпреки това тегло, в началото малкото залиташе, като смешно пре... плиташе крака. Но когато бай Добри, пазачът, донесе едно голямо ведро с мляко, Радж започна силно да тръби от радост. Децата за... пляскаха с ръце и започнаха галювно да наричат слончето Рашко...“

Възторгът на господина този път е френетичен:

— Хо-хо! Хо-хо!... Малки деца — хо-хо! — гледат слонче, пляскат слонче и наричат слонче „Рашко“! Това най-много хубаво, браво! Бай Добри и той браво! Хо-хо!...

Човекът с лула дори изважда бележник и започва да записва нещо, справяйки се от време на време с вестника.

— Извинете — обажда се за втори път в днешния ден човекът при асансьорите. — Това вярно ли е, което го пише тук.

— Кое по-точно бе, другарю? — несправедливо извисява глас администраторката. По повод зъбобола си, тази вечер тя е настроена изстребителски към вида „човек“ въобще. За щастие, човекът е и добродушен като куб, така че дори някак смутено цитира: „Асансьорът извозва пътници до 250 килограма.“

— Щом го пише, значи е вярно!

— Добре, благодаря. Ще се изкача на два пъти.

Човекът понечва да се обърне отново към табелката, но междуременно се е натъкнал на други затруднения:

— Извинете... От тези двата асансьора кой е за нагоре и кой е за надолу?

Администраторката забавя отговора си, защото трябва да отгризе половин таблетка веридон.

— Вие от Марс ли идете бе, другарю!

— А, не, не. Одеве и момчето ме попита, колегата ви. От Горна баня ида.

— Откъдето и да сте, трябвало е да чуете досега, че няма асансьори само за надолу и само за нагоре! Асансьорите са и за надолу и за нагоре!

— Значи за нагоре-надолу. Това питах, благодаря...

В този момент се изправя господинът с розови лачени обувки, лула и чужд акцент. Той е видимо доволен от схемата на новия си репортаж, току-що скицирана:

„Слончетата, тези мили животинки, в България се раждат при най-случайни обстоятелства. Самият процес (любопитно защо?) се оказва диаметрално чужд на така акламираната «автоматизация» в страната... От най-непосредствени наблюдения става видно, че новороденото слонче едва се държи на краката си. Други фактори говорят, че чуждата среда извиква у животното остри психични травми, които го карат да тръби от болка. Близко до ума е, че в цялата страна няма нито един специалист по ветеринарна психология: факт, който не изглежда да вълнува особено господата (апропо, «другарите») от Министерството на здравеопазването... Личното достойнство на малките слончета се погазва непосредствено след раждането им. Техните собствени, природно прилягащи им имена, тук задължително се транскрибират на неблагозвучния местен език. Сега върху слончето Радж е прикачено гаменското прозвище «Рашко»...“

VI

Часът е 24.

Зъбоболът на администраторката, вместо да намалее, очевидно се е увеличил. Вместо това, очевидно е намаляло търпението на човека с куфарите, при асансьорите.

Една скоба. Всъщност този мил човек не бива повече да бъде съпоставян с мастодонти. Като авторски каприз това нещо явно пропада: никакъв мастодонт на този свят не би чакал нещо четвърт денонощие с куфари в ръце. Включително анестезиран мастодонт. Включително мастодонт без куфари в ръце...

Тъй че човекът с куфарите този път е съвсем прям:

— Извинете, одеve споменахте, че тези асансьори се движат нагоре и надолу, а ето че пет часа вече ги няма никакви! Нито нагоре, нито надолу...

— Напълно е сигурно, че в следващите пет часа също няма да ги има никакви. Асансьорите не работят от сутринта.

Човекът с куфари примижава с очи и остава така около четвърт час, за да асимилира новото обстоятелство. Междувременно обаче наоколо стават куп неща — такива, каквито могат да станат само в суперхотел и само нощем.

Дежурният милиционер въвежда някаква двуметрова жена в много интересно манто с един ръкав и пита администраторката дали гражданката нощува в хотела. Служителката извършва справката, откъдето се вижда, че да, гражданката нощува в хотела. Милиционерът кимва разбиращо, след което споделя, че тази вечер ще се наложи да нощува другаде, заради побой, нанесен върху случаен мъж. Гражданката произвежда едно „хм!“, което не вещае нищо добро и на самия старшина, но все пак го последва навън, където вече не се чува и вижда какво става.

Впрочем, откъм стълбите се изстрелва някакъв поразително донкихотовски тип; както личи дори от пръв поглед — презареден с електричество. Едната ръка на човека му служи като махало, за

развиване на по-голяма бързина при ходене, другата е зад гърба му, където коварно крие нещо. Той спира срещу администраторката, фиксира я с тайфунски поглед, но все още се подрусва многозначително на пръсти. Момичето сякаш долавя полъха на бурята с шестото си чувство и замръзва в очакване на неизвестното. В този миг човекът-тайфун светкавично премества скритата си ръка върху рецепцията. В нея има някакъв предмет. Невероятното е, че гласът на човека е писклив като на джудже:

— Моля, отговорете ми на български език какво е това нещо!

— Това е... ключ! Отключалка...

— Великолепно! Е, тогава питам: моля, за какво служи при вас такава една „отключалка“!

— Служи за отключване на врати...

— Аха. И още!

— Още и за заключване на врати...

— Не! Не! Това нещо служи, за съкращаване на живота на редовните ви клиенти! Служи, за да ги невротизира! Да ги направи несъспособни и в края на краищата — да ги отпрати по-бърже оттук! Но не, с мен няма да успеете... Моля ви да ме упътите: как с ей този предмет тук аз трябва да отключа стаята си. Чакам.

— Кой номер стая имате, моля?

— 105, моля.

— А ключът ви кой номер има?

— 105, моля.

— В такъв случаи, стаята би трябвало да се отключи...

— И аз така мислех! Но не се отключва!

— Може би... Знаете ли, може би пък стаята ви да е отключена, а вие да не знаете и да опитвате повторно да я отключите! Имали сме такива случаи!

— Аз не ви позволявам да ме вземате за идиот! Стаята е заключена така, сякаш е швейцарски сейф!

— Проверихте ли да не би отвътре да има друг ключ? Понякога човек не съобразява, заключва се отвътре, заспива, а другият отвън си мисли, че ключът не става...

— Благодаря за такова комюнике! Аз пък ви съобщавам, че в стаята ми няма друго лице! Нито заспало, нито аутопсирано! Ако ли

пък имаше, то щеше да оживее от такова бльскане и тряскане цял следобед! Нещо друго да допускате, моля?

— Какво друго може да бъде... Интересна работа...

— Аз ще я направя още по-интересна! Още сега... Моля ви за домашния телефон на управителя, незабавно. За да го попитам разположен ли е да дойде по това време насам, по повод шифъра за отключване на 105... Това — първо. Второ: за да го попитам дали той е авторът на хотелската ви фирма „Херкулес“, която сте лепнали отвън! И да не би за отключването на една врата тук самият пасажер да трябва да бъде Херкулес...

— О, колко хубаво стана! — плясва жизнерадостно с ръце администраторката, при което кърпата от бузата ѝ пада.

В този момент нищо не може да бъде по-предизвикателно. Човекът придобива съвсем глигански израз.

— Моля, спестете изригването си! — махва с ръка момичето, което изглежда дори безотговорно развеселено. — По-добре тичайте до хотел „Херкулес“, за да поспите. Стотина метра по-надолу. Тук е хотел „Гъливер“!

За миг човекът прави физиономия, като че е стегнат зад ушите с менгеме. Все пак, преди да опразни окончателно пространството, той съумява да реабилитира достойнството си:

— Добре... Вие ще ми платите за тази игра. Още утре ще поясните, където трябва, по какви подбуди поднасяте клиентите си по един час, вместо да ги упътите веднага, че сте „Гъливер“, а не „Херкулес“...

VII

Човекът с кюфари иска да изговори нещо, но този път е прекъснат от едно брадато старче в резедава пижама и карирано сако до коленете. Старчето е възбудено дотам, че брадата му извършва някаква много интересна амплитуда, като обърнат наопаки метроном. В първия миг през ума на администраторката минава, че в хотела са се вселили призраци, но това не се оправдава:

— Простете, но на леглото в стаята ми е заспала някаква жена...

Зъбоболът на администраторката навлиза във фазата на интензивен туптеж.

— Само такава нещо липсваше сега! И защо по това време съобщавате, че има жена? Освен това сте по пижама: значи, че...

— Не! Когато си лягах, жена нямаше... Ей сега, се събуждам, светвам, за да отида до тоалета, и — гледам на другото легло жена.

— Гледате на другото легло жена... Вас пък какво кара да мислите, че е непременно жена!

Човекът-куб прави крачка напред и оставя кюфарите си на пода. В една секунда някакъв механизъм го е преобразил в най-невероятната посока: сега той цял е напрежение и слух.

— Мисля си, че е жена, защото...

Старчето предприема несръчни движения с ръцете си около мястото, където трябвало да бъдат бюстът и ханшът на една жена. Администраторката издава глух стон.

— Вие от какво собствено се оплаквате? — за свое лично удивление изговаря администраторката.

— Ами... Събуждам се и гледам: заспала жена!

— Вижте какво бе, другарю — изнемогва в търсене на аргумент администраторката. — Това пък, в края на краищата е хотел, а не място за бодърствуване! Съвсем нормално е в един часа след полунощ тази жена да е заспала!

— Не зная... Не зная, но струва ми се, не е нормално и това: човек си ляга, след време се събужда и вижда жена. На съседното

легло...

— На съседното легло! Значи, все пак не е на вашето легло!

Брадичката-метроном усилва като при алегро.

— Не е на моето, това може веднага да се засвидетелствува! Не е на моето, но е на легло в моята стая, нали...

Човекът с куфарите избърсва потта си с нещо като пешкир, което изважда от вътрешния си джоб.

Администраторката няма повече никаква аргументация под ръка.

— Все пак, на другото легло е — повтаря старчето.

— Добре, чух! Че къде искате да бъде, на радиатора ли! Освен това, какво ви е направила тази жена: ухапала ли ви е, нападнала ли ви е!

— Аз не искам да кажа такова нещо... Искам да кажа, че това все пак е една непозната за мен жена!

Администраторката е готова да нададе вик, когато най-неочаквано положението спасява човекът с куфарите. Той извързва с показалеца си старчето към себе си и в половин минута решава въпроса:

— Ти какво искаш, бе... След като жената е непозната, момичето не е длъжно да се запознава посред нощ! Хотелът е място за спане, не е място за запознанства.

— Аз не мога да спя при чужда жена! — изпищява въпреки всичко старчето.

— Ти при никаква жена не можеш да спиш, бе! Ама старчок, а! Я взимай този ключ и бягай да спиш сам, хайде...

Старчето се олюлява, в някакво раздвоение, но тъй или иначе грабва ключа и се отправя към стълбището.

— Чакай, бе! — улавя го за самото човекът-куб. — Ти да не искаш заради тебе аз да спя пък на тротоара! В кой номер е заспала онази, непознатата, де...

— В 909! От деветия етаж чак съм слязъл дотук...

— Хайде, много ти здраве.

Човекът с куфарите намира администраторката и се понася към деветия етаж със смайваща за масата и формата му скорост.

VIII

Дълбоко в нощните часове хотелът утихна.

Не се вижда дори администраторката. Вместо нея в средата на фойайето е нащрек портиерът от нощната смяна. До него, опитвайки да се уравни в пространството, някаква индивидуалност с мека шапка под мишницата пита къде по дяволите е този четвърти етаж, който цяла вечер не може да се открие никакъв. Портиерът отговаря повече от обстойно. Другият се просълзява от благодарност, прегръща портиера и гръмко анонсира, че го обича. Служебните обязанности на последния повеляват да отговори на чувството, поне докато отведе човека с меката шапка до стаята му.

До една от колоните спи прав последният видим човек във фойайето, с кротко блаженство в иначе широката усмивка. Той подава някому ръка насън, но другият явно я стиска премного силно, та спящият тутакси се пробужда и казва: „ей“.

Отвън, по цялото продължение на перваза, над неоновата фирма „БАИРТУРИСТ — хотел — ресторант — кафе-сладкарница — бар — ГЪЛИВЕР“ се разхожда сомнамбулът от Уругвай.

Иначе, в общ план, всичко останало е вече заспало, по съвсем еднакъв начин, независимо принадлежността му към тази или онази световна система...

Е, това са то „записките“. Някой веднага ще каже, че при толкова страници, действието така и остава най-дефицитното нещо. Но: моля, какво действие? Че тъкмо хотелът не е място за действие? Той си е място за почивка. Пък, в края на краищата, това са записки, именно записки, а не социална драма в еди-колко си измерения.

Д'акор?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.